

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-szluki, segesvári és szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas s Mrzei, Goldberger A., Eckstein Berndt, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelk Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

141-ik szám.

Brassó, Kedd, december 10-én.

V. évfolyam. 1889.

A hitelviszonyok javulása.

Általános panasz: az erdélyi birtokos-osztály szomorú helyzete. Általánosan elismert dolog, hogy az erdélyi birtokosság aránytalanul rosszabb viszonyok között van, mint az anyaországbeliek, mert földjeik, erdeik nagyrészt nem lévén tagosítva, rendes hitelre sem tarthatnak igényt. Másrészt nagyon távol esvén az ország szívéből, igen nagy nehézséggel jár az ottani nagyobb pénzintézeteket igénybe venni s ezzel olcsó hitelhez jutni.

Innen van, hogy az erdélyi birtokosság tulnyomó része magas kamatu kölcsönökkel kénytelen dolgozni. Innen van azután az is, hogy e kamatok részben felemésztik a különben is csekély földbirtok jövedelmét s ez elvonja a birtokos-osztálytól azt a tőkét, mely folytonos befektetésekre, javításokra szükséges, melyek nélkül a birtok évről-évre csökken értékében.

Innen van, hogy e birtokon lévő gazdasági- és melléképületek, malmok stb. legnagyobb részét évről-évre rosszabb állapotba jutnak; szóval a kevés és drága hitel odajuttatta Erdélyi birtokosságát, hogy ma-holnap nélkülölzi a megélhetés legszükségesebb feltételeit.

És fájdalommal kell bevallanunk, hogy tulnyomó mértékben a magyar birtokos osztály van e szomorú helyzetben.

Mert minő pénzek azok, melyek az erdélyi birtokos osztály rendelkezésére állanak?

Néhány kisebb helyi pénzintézet, takarékpénztár, a kolozsvári pénzintézetek és a sokat emlegetett „Albina.”

A mi ez utóbbit illeti, mi nem osztjuk azt a sok aggályt, mely ezzel szemben fönnforog. Látjuk brassói fiókját egész közeliről. A leggenerozusabb eljárást tanúsítja, melyet pénzintézet tanúsíthat. Bank olyan, mint akármely más. Bank és semmi egyéb. Hogy oláh intézmény az igaz, de hogy félelmetes volna, az nem áll.

Mi tehát nem félünk az „Albiná”-tól. Azaz csak annyit félünk tőle is, mint akármely más pénzintézetből, feltjük tőle is, másoktól is a magyar földbirtokot.

Mert e pénzintézetek egyike sem rendelkezik oly nagy tőkével, hogy alacsony kamatra s hosszabb törlesztési terminusra dol-

gozhatnak. E pénzintézetek csaknem mind váltó-kölcsönrel dolgoznak, esetleg rövid lejáratu adóslevelekkel. És a mi birtokviszonyainkhoz képest magas kamatokra.

Ez a körülmény, az évről-évre növekedő aggodalom s szomorú tapasztalat indította előbb Erdély összes képviselőit, pártkülönbség nélkül (csak a nemzetiségek váltak ki) és az erdélyi gazdasági együletet arra, hogy az erdélyi birtokos-osztály hitelviszonyainak javítására a Magyar jelzálog hitelbank fiókintézetét létesítsék Kolozsvárrt.

Körülbelül egy éve annak, hogy ez intézet fennáll erdélyi részeinkben. Előttünk fekszik torgalmi kimutatása. Az eredmény szép kezdetnek, de korántsem kielégítő. Mert szemben azon óriási terhekkkel, melyek az erdélyi birtokokat terhelik, elenyésző csekélyesség az az eredmény, a melyet ezen kiváló intézet első évi működése felmutat: a kérelmezett kölcsönök összege 1.160.000 frt; a megszavazottaké 690.000 frt.

Ha ezzel szembe állítjuk a hírlapokban csaknem naponként megjelenő számtalan birtokárverést, bizony-bizony el kell gondolkoznunk.

Beszéljünk számokkal, azok csálnak legkevésbé.

1887-ben csak az erdélyrészi megyékben 10.517 birtokváltás történt végrehajtások következtében, melyekből 2970 eset csak székely tulajdonosokat illetett. Ugyanezen évben árverés alá került csak az erdélyi részekben 1727 birtok, melyek közül 488 birtok székely volt, azaz székely tulajdonos vesztette el.

És ha ugyanezen évben birtokokra felvett új terheket kutatjuk, úgy találjuk, hogy az erdélyi részek birtokossága 1887-ben 7.414.755 frt 65 kr új terhet vett fel birtokaira, a miből tiszta magyar birtokra, a Székelyföldre 2.145.983 frt 34 kr új adósság esik.

Nem kicsinység ily összegnél az, hogy magasabb, vagy alacsonyabb-e a kamatláb. Es ha mégis magas kamatlábu pénzzel dolgozik, ennek most már csak a gazdaközönség, a birtokos-osztály az oka. Mert most módjában van már, segíteni magán, miért nem teszi?

Miért nem konvertálja drágább kölcsöneit

olcsóbbal? Miért nem igyekszik könnyíteni helyzetén?

Azt a különbözetet, mely a magasabb s alacsonyabb kamatok s törlesztés között fennmarad, fordítsa befektetésekre s pedig olyanokra, a melyek neki kamatozzanak.

Meg kell tanulni a magyar gazdaközönségnek is a raczionális gazdaságot. E nélkül el kell pusztulnia. Es el is fog pusztulni. Mert a gazdaság sem olyan ma már, mint volt egy századdal ezelőtt. Pedig a mi birtokrendszerünk alig változott valamit egy század óta, kivéve azt, hogy pusztul a birtok és birtokosság.

Hol vannak a gazdasági egyletek, melyeknek legfőbb kötelessége épen a birtokos osztály anyagi helyzetének javítása?

Ne várjunk mindent az államtól, mert a magunk tehetetlenségével szemben az állam is tehetetlen e tekintetben. Szidjuk a kormányt, a borzasztó terhes, nagy adókat. Pedig nem a kormány rossz és nem az adók oly nagyok. A rosszak mi vagyunk, nagy pedig a közönyösségünk, a hanyagságunk.

Csakhogy ez elérte már majdnem a legmagasabb fokot. Odáig jutottunk, hogy egy-két lépés még s belerohanunk az előttünk tártongó mélységbe. Akkor azután hiába minden jajveszékélés.

Ép ezért idején kell segítség után látni és mert legrosszabb helyzetben a birtokos osztály van, legsürgősebben neki.

Ez kötelessége saját jól felfogott érdekében. Ez kötelessége hazája érdekében. Mert ma még a birtokos osztály képviseli a nemzet zömét és Erdély magyarságának legnagyobb része Erdély birtokossága.

Belföld.

Országgyűlés.

A képviselőház szombati ülésében letárgyalta a belügyi költségvetést, melynek befejeztével a ház élénken megélenezte gróf Teleki belügyminisztert.

Ezt megelőzőleg a közegészségügynél Papp Samu és Rónay János szóaltak fel, a lelenzügynél Lukács Gyula emelt szót, ellenezve a lelenczházak emelését. A csendőrségnél hosszabb vita fejlődött. Pázmándy a minisztertől jövőre jelentést kívánt az ország közbiztonsági viszonyai ói. Ugron Gábor azt a kérdést koc-

A „BRASSÓ” TÁRCZAJA.

Szép Margit.

— Beszélyke. —

Irta: Vajay István.

(Folytatás és vége).

Önmagát fölülmuló erővel csicsergett a pusztá csalóánya, a legfelsőbb skálák trilláit csattogva, mintha azok a puszkadurranások tovaszálló erejével akart volna versenyre kelni; midőn egyszerre, mintha a nóták megriasztott csalóánya repült volna ki a dalos ajkon, — elnémult az ének és a kedves Margit hangjának zenéje nem hangzott többé...

A szervezet nem volt oly erős, mint az akarat; s egy finom ér megpattanása a hullámozó kebelben az elhalványult ajkra lóduzó vér alakjában jelentette, hogy a jövő boldogságának vége van.

A szétküldött tudósítások megvitték az ismerősöknek a lesújtó hírt, hogy a pusztá kedves csalóányának születésnapjára, aug. 15-ére tervezett eljegyzési ünnepe elmarad.

Mily közel volt már az örömmel biztató nap s rövid idő alatt hány szív boldogságának rózsája hervadt el a remény sugarainak eltűnésével.

Sokszor boldogság örömnépének ígérkezett a közelgő augusztus 15-ike a völgyi pusztán s a vidámág gyöngyörei helyett lesújtó szomorúsága foglalt helyet.

lyett lesújtó gyász szomorúsága foglalt helyet a „fehér ház” ban. Öröm-gyöngyök helyett fájdalom könyűi harmatoztak a mélyen megkeserített szülők arcán. Boldogság helyett a fájdalom égett Iván szemeiben, még csak attól a vigasztalástól is megfosztva, hogy legalább láthatná szívének legdrágább kincsét.

A fővárosból lehozott orvos-tanár eltöltötte a kedves beteget minden emberi érintkezéstől, szigorúan meghagyva, hogy csakis írásban fejezheti ki, a mit kíván. Így pár hét múlva már elég erős lehet arra, hogy kikocsikázhasson.

Ez a vigasztalás gyógyító balzsamként hatott a szívre. Iván naponkint kétszer is megfordult a „fehér ház”-ban, türelmetlenül kérdezősködve a beteg állapotáról. Majd később, mikor a beteg állapota ezt már megengedte, apró, a kedves mama által közvetített s rögtönzött levelecskék beszéltek két egymásért lángoló szívnek az elnémult ajkak helyett.

Ily körülmények közt derült fel augusztus 15-ike.

Érkeztek az üdvözetek a völgyi pusztára, de azok között mégis legkedvesebb volt az, melyet a magányra kárhoztatott kis remete huszszor is elolvas egymás után s még sem tudva abbahagyni, mindig folytatja.

„Kincsek kincse, egyetlen szerelmem, kedves remetem! Tudom, hogy meguntá már e konvencionális

keretben mozgó üdvözetek olvasását, én tehát nem fogom hasonlóval untatni, hanem mulattatásul inkább elmondok egy kis történetet.

„Tavaszi éjjel volt, virágos szép tavasz. Az éj királynője mosolygott az égen; bájos mosolyának ezüst sugarai keresztül hatottak a platánfák fakadó lombjain és a fák közt fehérülő háznak ablakain által egy álmaiban angyalokkal játszó csecsemő bölcsőjét vonták ezüst fényben.

„A kis csecsemő aludt csendesén. Künn a kertben csalóány dalolt a rózságon, a szendergő rózsák pedig balzsamos illatot árasztottak. Langy fuvalom vette szárnyaira az illatot és bevitte a szendergő angyal szobájába a rózsák színével és a csalóány énekének egy részével. A rózsáillatot a csalóány énekével beszívta a gyermek, a rózsák színe pedig lehejtszerűen foglalt helyet a szendergőnek kedves, angyal-arcán.

Talán reggelig így aludt volna a csecsemő, ha a kukik tel nem ébred a platánfa ágán s el nem kezd éktelenül kuvikolni. Ez meg nem kelette volna fel az alvót, de a kukik elkezdett röpködni s neki repült a szendergő angyal szoba-ablakának. A zörej felebbresztette a szendergőt s ijedében megrázta azt a kis ezüst csengőt, melyre a kedves mamának is fel kellett ébrednie, kinek édesen ölelő keblén elnémult az ezüst csengő szava.

kázta, hogy a csendőrség jövőre ne használtassék fel politikai czélokra, mint egy esetben, mikor választók menetét csendőrek kísérték. Erre Tisza István azt felelé, hogy neki is van ilyen esetről tudomása, csak hogy ez azért történt, mert a menetnek oly községen kellett keresztül vonulnia, melynek népét bizonyos izgatóságok úgy feltűzték, hogy a menetben lévő választók személybiztonságáról kellett gondoskodni. Most a szélről Polónyi, Dobay, Lukács, Uray, Kaas és Thaly egymásután léptek elő s választási élményeiket időről hosszadalmasságokban adták elő, bizonyítani akarva, hogy de bizony pártczélokra is szolgált a csendőrség. Velük szemben Demkó, Rónay, Tisza István és Gajáry előadó foglaltak állást.

Öt percznyi szünet után az ujonczozási javaslatot Münnich előadósága mellett tárgyalta és fogadta el a ház. Az előadón kívül Thaly, Tóth Ernő és Ugron szólaltak fel, kiknek Fejérváry miniszter adott felvilágosításokat a póttartalékosok behívása ügyében, mire nézve kijelenté, hogy a mennyiben szabálytalanságok történtek volna, tenni fog róla.

Most az Ujpest és Rákospalotára vonatkozó rendőri törvényjavaslat, melyet Latkóczy Imre előadó referált, került tárgyalásra. Kaas félrendszerűnek mondá és Ujpestnek a fővárossal egyesítését óhajtá, mint szintén Polónyi is. Tibád államtitkár helyeslések közt fellevén észrevételeikre, Pázmándy és Éles felszólalásai után a javaslat általánosságban elfogadtatott; a részletes tárgyalás a legközelebbi ülésre halasztatván.

Végül Madarász interpellált röviden egy koresmárlási ügyben, mire Weckerle miniszter válaszolt: a ház tudomásul vette.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. decz. 9.

A német birodalmi ülésben Malthzan államtitkár újra kijelentette, hogy a gazdasági vámok nem törölhetők el, mert a birodalmi gyűlés többsége helyesli e vámok életbeléptetett fokozottabb bevonását a birodalmi bevételekbe. Erre a »vámok« czime elfogadtatott — A dohányadó cziménél Maltzahn államtitkár kijelenti, hogy a dohánytermelés helyzetéről az adatok nincsenek mind beszerezve; a kormányok az előforduló károknál adóleengedést fognak e gedélyezni és a belföldi dohánytermelés fentartását kívánják.

Dom Pedro decz. 7 én érkezett Lisszabonba és néhány napig szándékozik ott maradni, azután Dél-Franciaországba megy. A császár nagyon meg volt indulva, azonban egyetlen szóval sem panaszkodott sorsa miatt, valamint hogy még csak beszélni sem akart a brazilai forradalmi eseményekről s a maga politikai terveiről. A portugál király minisztereivel és főbb tisztjeivel — mindannyi diszben — 40 evezős gondolán ment a császár elé, a ki meghatottan viszonozta az üdvözlést. A bemutatások után partra szálltak. A kíváncsiak nagy tömege melegen üdvözölte az érkezőket.

Az olasz kormány a berlini értekezletben részes hatalmakkal közölte, hogy azon szerződés 5. pontja, melyet Olaszország az aouszai szultánnal, mint az összes danikilibelik fejével kötött, következőképpen hangzik: Ha valaki Aouszát vagy területe és a hozzátartozó országok valamely pontját megszállani akarná, úgy a szultán tiltakozni fog és az olasz lobogót oly kijelentéssel tartozik felvonni, hogy országai és tartozékai olasz fenhatóság alá tartoznak.

A »Stefani-ügynökség«-nek jelentik Masszovából: Seyum és Sebbat, Agame tartomány főnökei, kikhez két csapat benszült csatlakozott Bettini kapitány parancsnoksága alatt, e hó 2-án teljesen megverték Man-

gasa és Alula seregét. E szerint Tigré tartományban az ellenség hadereje egészen meg van semmisítve. A csatáról most várják a részletes híreket.

A szerb skuptina 7-iki ülésében a pénzügyminiszter a Rakics volt pénzügyminiszter kezelése tárgyában beterjesztett interpellációra azt válaszolta, hogy a szerb dohányorsjegyekre felvett múlt évi kölcsön háromszorosan törvénytelen volt, mert Rakics a megszavazott 5 milliónyi függőadósság helyett 10 millió sorsjegykölcsönt vett fel; egy milliónál többet törvénytelenül használ fel és a dohány-monopoliumot önhatmulag másoknak adta át. Azon kívánságra nézve, hogy Rakics vád alá helyeztessék, az elnök kijelentette, hogy ehhez külön indítvány benyújtása szükséges.

A francia főhaditanács nemsokára beható tárgyalás alá veendi a francia-német határt illető hadtest kiigazítási kérdéseket. — Nincsen szó egy új hadtest alakításáról. Miribel tábornok maga javasolta, hogy a 6-ik hadtest rokunstruáltassék két, a határra függőlegesen álló hadosztállyal és pedig oly módon, hogy két hadtestnek lépcsőül szolgálván, a közvetlen őrizet általuk biztosítva legyen. — A tengerészügyi miniszter a minisztertanács mai ülésén bejelentette ama javaslatát, a melynek czélja a tengerészet számára egy tengerészügyi főtanács létesítése. E tanács működése a tengerészet számára ugyanaz leendő, a mi a főhaditanácsé a hadseregnél.

Román lapszemle.

Szomorunak találja a »Gaz.« azt a helyzetet, melyet a püspökök elszigetelt helyzete készített az ő számukra. Szerinte vannak kísérdeki ügyek, melyek az egyházakat, iskolákat s a natiót közösen illetik és a melyeket ennél fogva az egyes püspökök egyoldalulag nem intézhetnek el közös ügyek hátránya nélkül. Az ilyen közös ügyeket, úgy véli, hogy közösen kellene megoldani, összhangban azon elvekkel, melyeket az egyház és a natio lételükért folytatott harcaikban szem előtt tartottak.

Midőn valamelyik püspök esperest nevez ki, vagy letesz, nem követelhető az, hogy a többi püspököktől tanácsot kérjen; de midőn a kormány előáll és egyházi ügyekbe elegyedik, követelvén politikai ügyben valamely lelkész felfüggesztését vagy letételét s midőn kézzel fogható, hogy ez csakis az egyház és a natio szabad fejlődésének ellenséges irányzatából származik, akkor azon püspök, a kihez a kísértet közeledik, nem működhetik önféjűleg, mert a védelem és önfentartás nagy kérdése van játéka téve, mely felekezeti ség nélkül érdekli a többi román püspöki kerületeket, az egész érseki tartományokat és románokat.

Ez a nagy fenékkerítés oda jut ki, hogy Szabó püspöknek így kellett volna eljárni Berinde püspök ügyében. Olyan forum nincs, a melyet a gör. kath. és gör. kel. felekezetek egyházi és világi elemei alkotnának. Ma legalább még nincs és a »Gaz.« mégis ilyen nem létező forum elé szerette volna vinni Berinde ügyét s a belényesi gör. kath. középiskolaét. És mert ilyen forum nincs s nem ilyenhez fordult Szabó püspök, tehát magára vonta a »Gaz.« neheztelését.

Mégis csak türelmes valami ez az újságpapíros! Valóságos léghajót fujnak fel belőle »pentru putin« az az kis dologért.

Következtek aztán Szabó püspök főpásztori körlevele és ennek agyonbírálása. Semmi sem jó ugyan, mit Szabó püspök csinál. Egyetlen felmerült esetből összes papjait megdorgálja (?) a püspök. A főpásztori körlevél arra való, hogy igazolja vele a püspök a maga eljárását Berinde esperessel szemben, mely azonban nem a püspök meggyőződését fejezi ki, hanem másét

Honnan tudja a »Gaz.«, hogy mi a Szabó püspök meggyőződése és mi nem? A »Gaz.« szeretné, hogy a gör. kath. lelkészek politizáljanak, tegyenek úgy, mint Berinde tett s mert a püspököknek ellenkező meggyőződése van, nem a saját meggyőződését, hanem másokét s p. a sovenista magyar kormányét követi. — Szabó püspök saját elszigetelt helyzetében nagyon gyengének érezvén magát, áldozata lett a hatalmon lévő nyomásának és rémitgetésének, kik a mi papjainkat gyanúsítják, rágalmazzák, nem azért, mintha a templomban politizálnának, hanem azért mert hiven ragaszkodnak nyelvükhöz, nemzetiségükhöz s nem remegnek, mint Berinde példája mutatja, ezt ki nyilvánítani.

Elég az hozzá, hogy a püspöki körlevelet ép úgy elveti a »Gaz.«, mint a Berinde felfüggesztését. Hogy mit használ az ilyen vezércikkkel a román papságnak, melyet senki sem rágalmaz, mit használ közelebb Berindének, ezt reá bizzuk. Mi csakis a »Gaz.« eszmemenetét óhajtottuk itt megismertetni, melyből kitetszik, hogy a kis szunyogot nagy elefánttá akarja felfujni.

Megindított »Az állameszme hű nemzeti telepítvényesei« czimen a Kulturegyet ellen s közelebb gr. Kun Kocsárd ellen is egy cikksorozatot, melyből még csak az elsőben gyönyörködhetünk. Majd megláthatjuk, mi a kíváncsisága. Most még csak annyit jelzünk, hogy az első cikk hangja nagyon is tisztességtelen.

Szász-Régen környékén sincs olyan nap, melyen a magyar gazdák önkénye ne nyilatkoznék mindennel szemben, a mi nem magyar. Különösen a szegény román parasztokat kinozzák, gunyolják legembertelenebb módon a magyar basák és hajduk. Ezt azzal bizonyítja hogy Vérese körül nem szekerekkel, hanem általvetőkkel hordatták a követ a szegény románokkal egy kilométer távolságról. »Miért nem hordjátok szekérrel a követ?« Ne kérdezd, nincs igazság ebben az országban, így felelt a megszólított. »Nincs uram, ma holnap vége annak, a mit örököltünk, ruhátlanok, szegények vagyunk, a nagy adók tönkretesznek.«

Ilyen világ van Sz.-Régen környékén a magyar basák és hajduk alatt!

Milyen szívszakadva fogják ezt a Dimbovieza mellett olvasni és tovább nyomtatni. Ott nem csinálnak a parasztok utat, nem hordanak követ, ott van igazság és ezen igazság ellen csinálták a ribilliót.

Czenkalji.

Megyei ügyek.

Brassó megye törvényhatósági bizottsága-felének újjaválasztása szombaton, e hó 7-én ment végbe.

A választás meglehetősen csendesen ment végbe, sehol egyetlen kéréletben sem verving magass hullámokat. Az alábbiakban közöljük az eddig beérkezett hivatalos jelentések alapján a megválasztottak nevcsorát.

Most már csak a tisztújító közgyűlés fog következni, mely — értesülésünk szerint — e hó második felében fog tartatni.

Megyéinkben a tisztújítás is meglehetősen nyugodtan fog vegbemenni. A megyei tisztikarban aligha lesz valami változás, kivéve az új aljegyzői s al-zámvevői állást, mely utóbbi kinevezés útján lesz betöltendő.

Az első választókerületben megválasztottak: Schnell Károly, Schwarz Ágoston, Wächter József, Filtsch József, Gmeiner Gyula, dr. Fabritius Ágoston és Jekelius Jenő. A 2-ik alkerületben: Porr Keresztély, Ádám Károly, Dik Ede, ifj. Miller György, Hiemesch Ferencz, Zaminer Ede. A többről jövőre tudcsitunk.

Tanitógyűlés.

Vámos-Gálfalva, 1889. decz. 3.

A kis küküllő megyei általános tanítóegyesület »marosi járásköre« folyó hó 2-án tartotta értekezletét Csapón az ev. ref. iskolában.

Mielőtt az értekezlet kezdetét vette volna Kio radnóti ev. ref. tanító jelenti, hogy Mihály József járás körü elnök nem jelenhet meg az értekezleten, mert kis fiának bekövetkezett halálesete akadályozza.

A jelen lévő kartársak sajnálattal veszik tudomásul a szomorú hirt, s kifejezik Mihály József járáskör elnök fájalmában osztozó őszinte részvétüket.

A kör tagjai az értekezlet korelnökévé kikiáltatván Orbán József szőkefalvi ev. ref. lelkészt, a tanszobába vonultak, hol Pataky Károly csapói ev. ref. tanító értelmes olvasással foglalkoztatta a II-ik osztályt a »Facsímü olvasmányynal.

A tanítás lejártá és a növendékek elbocsátása után, Orbán József ref. lelkész — a bizalmat megköszönve — az elnöki széket elfoglalta és rögtönzött, csinos beszédben fejtegetvén a tanítói összejöveteleknek fontos czélját — a gyűlést megnyitottnak nyilvánította — mit a kör zajos éljenzéssel fogadott.

Több tavasz repült el már ezóta s szépségéből mindenik hagyott valami kedves emléket a bájos hajadonná fejlődött csecsemőnek kedves angyal-arczán. Még a csalogányok is versenyezni látszottak egymással, hogy melyik juttasson többet hangjából az ég és föld e közös kegyeltjének. És nem pazarolták méltatlanra adományukat. S mégis mintha megbánták volna tettüket, egy nem várt pillanatban erőt vett rajtuk az irigység, s a csalogányok visszakövetelték a hangok trilláit, a rózsák az angyal-arcz bitorát, csak az Isten maradt meg kegyesnek, irgalmasnak és meghagyta nekem a mindig legdrágább, legkedvesebb gyöngykémet. Oh aranyos lelkü, kedves remetem, a kedvességed élethistóriája ez a történet. Istenem, miért nem mondhatom el élő szóval e mai pár, hét előtt még igen sokat, nekem mindent ígérő, szép napon. De csak türelem és édes remény! Lesz még nekünk is ünnepek e világon, valamivel öröndetesebb, mint ez a mai. Jó az Isten és végtelen szeretete mellett mindenható. Ha a természeti erők nem használnak, leimádkozom a természetfölöttierők égi balzsamát. Bizzunk

az Istenben! Imádkozunk hozzá. Mindig kedves gyönyörűségem volt az imádság, bár társaim e szerintük ma már nem korszerű időtöltésemért gyakran gnyolytak, de hiába! Én érzem, hogy az ész isteni adományából nekem is jutott legalább annyi, mint nekik. S az eszem sugallja, a szívem meg érzi, különösen e napokban, az ima szükségét, jótékony erejét.

Oly édes gyönyör már most is elgondolnom a jövő azon programját, mely az égi szűz közbenjárása által meghallgatott imánk következtében közös óhajunk teljesülése nászutunkon a »széplőtelen fogantatás« franciaországi híres kegyhelyét jelöli ki a közös hálaadás legméltóbb czélpontjául. Ugy-e így lesz?

»Érzi az én szívem, hogy felsőbb hatalom mondja sejtelmekre az áldás Amen-ét«

Egy év telt el a levél írása és gyakori olvasása után, s a benne kifejezett remény azóta teljesülésbe ment, hogy a hívő lelkek el ne feledjék, miszerint a csodatevő Jézus mindig közöttünk van és az ő isteni anyja, a szomorúak vigasztalója: szűz Mária.

Elnök fölhívta a kör tagjait: „minthogy egyik kiváló kartársunk — Bernád Lajos a kis-küküllői általános tanítói testületnek és a marosi járáskörnek szorgalmas, lelkes jegyzője, a somogyomi állami iskola tanítójává neveztetett ki, mely más körhöz tartozik, válasszanak a kör kebeléből egy járásköri jegyzőt.“

Vajna Károly kutyafalvi ev. ref. tanító általános fölkiáltással a marosi járás körnek jegyzőjévé választott, — mit megköszönve helyét elfoglalta.

Pataki Károly tanítására az észrevételek megté-
tetvén; tanítása ugy alaki, mint tartalmi szempontból
ítélve, teljesen kielégítő volt.

Előadásának a figyelmet lebilincselő élénksége, sza-
batossága egy jó tanítóra vallanak; tanítása egyike a
sikerülteknek.

A tárgysorozat szerint: Mihály Józsefnek: „A
gyermekjátékról“ című értekezlete következett volna,
mely azonban az említett szomorú családi körülmény
miatt a jövő gyűlésre hagyatott fön.

Pár leiratnak fölolvassása és a keblü ügyeknek
elintézése után Orbán József ref. lelkész szavalt
Arany Jánosnak: „Visszatekintés“ című költeményét
Szavalónak mintaszerű előadásán élvezettel csüngöt-
tünk. Köszönet érte. Kérjük, gyűléseinken a szíves
részvételt jövőre is.

A jövő gyűlés helyéül Kutyfalva jelöltetett ki, a
targysorozatot és napotannak idejében az elnökség
kihirdetni fogja.

Több tárgy nem lévén, korelnök, megköszönve
helybeli lelkész Kolozsvári Károlynak a tanügy iránti
meleg érdeklődését, s a gyűlések buzgó látogatására
lelkésitve a kör tagjait, a gyűlést bezárta.

Ezek után, mint mindenütt, a phisikai erő fentar-
tására szükséges (anyag) táplálék, itt sem volt el-
feledve.

Pataki Károly és neje, magyar vendégszeretettel,
magyar izlésnek megfelelő, magyar étkekkel várták a
(körnek) gyűlésnek minden egyes tagját, s nem volt
hiány a magyar borbán és a tüzes magyar fel-
köszöntőkben. Orbán József kedélyemelő eszméjétekáival
és őszinte magyar érzéssel köszöntötte Kolozsvári Ká-
roly helybeli lelkész; Kis Elek Mihály József a já-
ráskör elnökére, Kolozsvári Károly Orbán József és
a tanítói egyesületre, Dotler Sándor a házi gaz-
dára és asszonyra és Muzsnai József az emberi öné-
zetre, emeltek poharat.

Fél öt órakor ezzel a szerény óhajttal váltunk
meg és kívántunk jó éjszakát: „Hozzon az ég gyűlé-
seinkre, szellemi tárgyakban, még gazdagabb reg-
geket!“

M. József.

Küküllőmegyék rovata.

Kis-Küküllővármegye törv.-hatósági bizottságának
mai nap tartott rendkívüli közgyűlésében 10142/117.
jkv. szám alatt hozott határozata alapján, e törvény-
hatósági bizottságnak 1890-ik évre megbízatással bíró
t. cz. tagjait a f. évi december hó 20-ik napján
megtartandó és d. e. 10 órakor megnyitandó általános
tiszújító közgyűlésre tisztelettel meghívom.

Az általános tiszújítás befejezése után a követ-
kező bizottságok lesznek megalakítandók s illetve vá-
lasztások megejtendők, u. m.:

Az állandó választmány, az igazoló választmány,
a bíráló választmány, az egészségügyi bizottság, a
központi választmány tagjainak megválasztása; a köz-
igazgatási bizottságból sor szerint kilépő tagok he-
lyeinek választás utáni betöltése; a tiszti ügyészi he-
lyettes kijelölése; a községi számvizsgáló gyűléseken
résztvevő elnökök kijelölése; az árvaszéki elnök he-
lyettes és az árvaszék üléseiben résztvevő tagok ki-
jelölése; a köijegyzői nyugdíjalap igazgató választmá-
nyába 4 tag választása; a statisztikai bizottság, a ló-
avató bizottság, a lótenyész-bizottság megalakítása.

Dicső-Szentmárton, 1889. évi december hó 4.
Gr. Bethlen Gábor,
főispán.

A csángó vértanuk szobra.

A szabadságharcban vértanui halállal kimul-
t 57 hétfalusi csángó testvérnek (köztük egy ág. ev. ma-
gyar lelkész) emeljünk Csernátfaú piacán emlékosz-
lopot. Adakozzunk e hazafias célra. Adjunk csángó
testvéreinknek egy kincset általa, melyet meg fog be-
csülni nemzedékről-nemzedékre, a mely tanító-mestere
lesz a hazafiságban.

A szoborra szerkesztőségünk készséggel fogadja
el a legkisebb adományt is és nyugtázza.

Adakozott a bácsfalusi ág. ev. evang. lelkész
tisz. Borecs Mihály ur 3 frt

E lapok 136. számában 31 + 34 kr.

Összesen 34 + 34 kr.

Fogadja a minden hazafias ügyért olyan példány-
szerűleg lelkesedő lelkész ur legszívesb köszönetemet.
Brassó, 1889. decz. 7.

Koós Ferencz
kir. tan. tanfelügyelő.

Irodalom.

A „Budapest“ 1890-ik évi képes nagy
naplója, mely Wodianer F. és Fiai ismert fővárosi
könyvkiadó cégénél Gracza György szerkesztése mel-
lett — most jelent meg a XI. évfolyamában — kül-
detett be szerkesztőségünkhez. A napló, ugy kü-
kiállítás, mint beltartalom tekintetében valóban figyei-
met érdemel. A nagy jutalomképen kívül, több mint
50 képet foglal magában. Szépirodalmi része változa-
tos, a mit előre igazol az is, hogy Ábrányi Emil, De-
gré, Alajos, Ilyes Bálint, Reviczky Gyula, Murai Ká-
roly, Erdélyi Gyula, Palágyi Lajos, Sebők Zsigmond,
gróf Vay Sándor, Koroda Pál, Bródy Sándor stb, ne-
veivel találkozunk benne. Tiszti névtára, vásárjegy-
zéke s egyéb közérdekű része szintén igen pontos.
A napló ára 60 kr.

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezések. Az 1886. évi XXI. törvényczikk
alapján gr. Bethlen András főispán kinevezte: városi főka-
pitányá Hiemesch Ferenczet, megyei főorvossá dr.
Tartler Frigyeszt, főkönyvelővé Scherfeld Gyulát, alköny-
velővé, Bocskor Ádámot, a felvidéki kerület körorvo-
sává dr. Dobietzky Istvánt, árvaszéki elnökké Schmidt
Mihályt és megyei állatorvossá Schramek Józsefet. A
megyei tisztviselők választása e hó 23-án fog megej-
tetni.

Megerősítés. A közoktatásügyi miniszter a brassói
állami elemi iskola rendes tanítónőjét, Olescher Euge-
niát, jelen állásában véglegesítette.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter dr. Hegyessy
Viktor kir. alügyészt az erzsébetvárosi ügyészségtől a
helybelihez helyezte át.

Közgyűlés. Brassó város képvisellete holnap szer-
dán decz. 11-én délután 3 órakor a tanácsház termé-
ben tartandó közgyűlésre a polgármester által össze-
hivatott. A közgyűlés tárgyai között említést érdemel
a különféle költségvetéseken kívül egy honvédkaszár-
nya építésére, a koremszeregalek megváltása ügyében
egy deputáció küldésére vonatkozó indítványok.

Felolvasó estély. A tanári kör vasárnapi felolvasó
estélye — mint eddig mindegyik — igen jól sikerült.
Tárgyhalmoz és tér szűke miatt az érdekes felolva-
sásról csak jövő számunkban emlékeztetünk meg.

Halálozás. Szombaton elhunyt városunkban Hinz
Ernő városi gazdasági hivatali főnök neje szül. Schmidt
Amália, mindenki által ismert uri nő, kit tegnap he-
lyeztek örök nyugalomra az ó brassói szász temetőbe
saját sírboltjába.

Philharmoniai hangverseny. Holnap este 8 óra-
kor a városi zenekar a philharmoniai tarsulat közre-
működésével a Nr. 1. termében nagyszabású zenekari
hangversenyt rendez, a következő, a zeneirodalom
javából válogatott műsorral: Beethovennek remek Leo-
nore-nyitányát (a harmadik), előjáték Wagner Parsi-
fal cz. zenedrámájához, a nagy mester munkásságának
egyik legragyogóbb lapja, Beethoven hegedű hangver-
senye, melyet Krause hangversenymester játsza zene-
kar kísérettel és Schuman mélyeséges B-dur Symponiája,
zenekarra. Már hónapok óta folynak a próbák e vá-
rosunk zeneéletében kimagasló hangversenyre, mely-
hez hasonlóval Budapest kivételével egy város sem
dicsekedhetik. — Jegyek előzetesen Zeidner buzasori
könyvkereskedésében, különben pedig este a pénztár-
nál kaphatók.

A nyomdászok szombati estélye teljesen sike-
rűlnek mondható ugy szellemi, mint anyagi tekintet-
ben. A mi a műsor egyes pontjait illeti, azokról hosz-
szadalmas volna egyenként megemlékezni; legyen elég
annyit mondanunk, hogy a közönség minden egyes
piézet zajosan megtapsolt. A valóban kedélyes estély
főpontját a tancz képezte, mely reggeli 6 óráig tar-
tott a legfesztelebbül. Gutenberg derék fiainak e
siker csak ösztönzésre szolgálhat, hogy jövőben is
nyilvánosság elé lépjenek hasonló mulatságokkal.

Operettebe való házassági dráma játszódott le
vasárnap a bolgárszegi oláh-negyedben, mely komo-
lyan is vegződhetett volna. A történet röviden ez: J.
Tima szűcsnek fiatal felesége Maricza találkat adott
L. Demeter szemrevaló legénynek egy másik férjes nő
házában. A férjnek ezt besugták, ki 2 tanut, később
2 rendőrt véve maga mellé, behatolt az illető házba,
hol sokáig keresték a szerelmes párt, de nem akad-
tak rá. Végre egy ládából hangzó kopogtatás után ki-
nyitották a ládát, melyből a legény lépett ki, de ideje
is volt, mert kevés híján megfulladt; a másik ládából
aztán előtűnt az asszonyka is és az összecsdült, hur-
rogató nép kis éretében a férj mindkettőt a pópához

kísérte, ki megadta nekik az illő prédikációt. Ezután
a szerelmes pár egy kocsmába vonult, hol borozás
közben megbeszéltek jövődől boldogságukat, melyet
Oláhországban hisznek feltalálni.

Ipariskola-megnyitás. A dicső-szentmártoni ke-
reskedő és ipartár-ulatok együttes támogatásával fen-
tartandó alsófoku iparos tanulók iskolája decz. hó 1-én
nyitattott meg 19 növendékkel, szépszámu közönség je-
lenlétében. Az ipariskola felügyelő bizottságának re-
vében, annak elnöke, Engelmann Hermann egy haza-
fias beszéddel nyilván meg azt, következő szavakat
intézte a tanulókhöz: „És ti kedves tanuló ifjak, igye-
kezzetek vas szorgalommal és kitartó erővel a cél
felé haladni. Kössetek a gyakorlatban szerzett tapaszt-
alataitokat össze az elméleti tanulmányokkal, hogy
majd az életbe kilépve, szakunk derék képviselői le-
hessetek. Kettőzött szorgalommal pótoljátok az eddig
elmulasztottakat.“ Ezek után Csina István és
Aggási Sándor tanítóknak állandó egészséget
kívánva a nagy munkához, általános eljenzés között
hálás köszönetét nyilvánította a társulatok és felügyelő
bizottság nevében Gyöngyössy István polg. isk.
igazgatónak az iskola létesítése körül kifejtett mun-
kásságáért és önzetlen támogatásáért, mire nevezett
igazgatónak azon meleg ígéretével, hogy az iskola ér-
dekében jövőre nézve is tőle telhetőleg mindent me-
teend, továbbá Czirka Timoteusz kereskedőnek, kinek
az iskola kezdeményezésében első helyen van érdeme
elismerést nyilvánítván, a megnyitási ünnepély véget ért.

Halálos ütés. Kolozs megye Kajántó községében a
„Pokol-torka“ nevű erdőrészen f. én decz. 2-án fát
vágta a kajántói parasztok: Brassai József és Mol-
dován Vaszi a völgyben, társai pedig fellötük a hegy-
csucson fűrészték derékba a magas tölgyeket, de any-
nyira elővigyázat nélkül, hogy a hegyen levő egyik
százados tölgy belől egy kissé korhadt lévén, lezuhant
s Brassai József munkást fején találva, azt menten
megölte, míg Moldován Vaszinak fején és karján su-
lyos sebeket okozott. A kir. törvényszéknél megindult
a vizsgálat, mely hivatva lesz kideríteni, kit és meny-
nyiben érhet a gondatlanság vádja.

Egy család tragédiája. Lőrinczben e hó elején
meghalt esett történet. Czákó Mihály odaváló lakos ez
év okt. havában a katonaságtól szabadságoltatván,
novemberben megnősült. Boldogsága azonban nemsoká
tartott, mert fiatal szép felesége e hó elsején megbet-
tegedett és harmadikán meghalt. A férj e felett any-
nyira elkeseredett, hogy kétszer kísérelt öngyilkosságot,
de mind a kétszer megakadályozták. A temetési szer-
tartás alatt az istállóba lopodzott és szíven lőtte ma-
gát. 80 éves apja az esetről értesülve, eszméletlenül
összeesett s aligha marad életben.

Strike. A westphaliai kőszénbányákból a legko-
molyabb hírek érkeztek. Arról van szó, hogy az álta-
lános munkaszünet újból megkezdődjék. Ugyanis kevés
remény van arra, hogy a kiegyezés a munkásokkal
sikerülni fog és a munkások kimondják az általános
munkaszünetet. A bányagazgatóság visszautasította a
munkásokkal való tárgyalást, mivel a kiküldötteket nem
ismeri el a munkások képviselőinek.

Szétmarcangolt gyermek. Pozsonyból a követ-
kező rémséges esetet jelentik: 7-ikén este egyik tiszti
szolga, ura két szelindekével ment az utcán; a ve-
szedelmes állatok sem porázon nem voltak, sem szá-
kosarat nem viseltek. Egyszerre észrevettek egy arra
menő tizenkét éves fiut, rárohantak, földre teperték és
marcangolni kezdték, úgy hogy a szerencsétlen fiuról
csakhamar lecsüngöttek a húsarebok és számos se-
béből csorgott a vér. A fiut kocsin azonnal a kórházba
vitték. A tiszti szolga tétlen nézője volt a borzasztó
jelenetnek. S mintha mi sem történt volna, folytatta
sétáját a kutyákkal.

F. R. ur poste restante. A küldött kéziratot visz-
szajuttattuk s miután — mint fennebb látható — nem
lett volna a közlésnek sikere, elnézést kérünk a mel-
lőzésért.

A közönség köréből.)*

Nyilvános köszönet.

A köhalmi m. kir. állami népiskola szegény ta-
nulóinak segélyezésére f. é. november 9-én rendezett
fillérestélyen belépti díj címén befolyt 22 frt 80 kr,
felü fizetések és később beérkezett adományokból 24
frt összesen 46 frt 80 kr.

Kiadás: Terem 5 frt, zene 5 frt, fűtés 80 kr.
világítás 1 frt 98 kr, festék és más kellek 35 kr.

Emin basa balesete. Mint Londonból távirják, a
„Times“-nek az jelentik Zanzibárból, hogy Emin basa
tiz óra hosszat feküdt eszméletlen állapotban. Most
már ismét képes beszélni. Remélik, hogy tiz nap mulva
átöltözködhetik.

postabélyeg 42 kr, papir 40 kr. Összesen 13 frt. 95 kr.

Levonva a 13 frt 95 kr kiadást a 46 frt 80 kr bevételből, marad tiszta jövedelem 32 frt 85 kr.

Felülfizettek, vagy a szegény tanulók részére adakoztak:

Roth Mihály 10 kr. Szarka Elek és neje 1 frt 20 kr. Orbán Bertalan 1 frt. Csulak Zsigmond (Kóbor) 40. Lukavsky József 40 kr. Horváth hadnagy (Homoród) 60 kr. Martini Adolf 60 kr. Boér Mihály 20 kr. Hamródi Rozina 60 kr. Jakobi Rezső 30 kr. Müller Henrikné 80 kr. Zakariás Kristóf 60 kr. Lurz Mihály 19 kr. Florián Gerő 20 kr. Bartha Ferencz 40 kr. Láng Vilmos 20 kr. Balthes Frigyes 80 kr. Chrestels Pál 60 kr. Bod Gyula 1 frt 20 kr. Szabó József 10 kr. Bartsch 20 kr. Józsa Vilmos (Szászkeresztur) 20 kr. Radó Ármin (Homoród) 60 kr. Barnertné 20 kr. Korodi Samu 20 kr. Fláner 10 kr. Gáspár József és neje (Királyhalma) 2 frt. Kovács Gyula 10 kr. Chrestels főhadnagy 60 kr. Roth Ferencz 60 kr. Liebl József 60 kr. Bosin Endre 1 frt. Gyertyánossy Ferencz 2 frt. Végh Albert (Dicső-Szentmárton) 1 frt. Babós József 1 frt.

Szigeti István 1 frt. Roska József (Ugra) 40 kr. T. I. 60 kr. Összesen 24 frt.

Fogadják a nemes szívű emberbarátok szíves adományaikért itt a nyilvánosság előtt is a közhalmi m. kir. áll. népiskola tanítótestületének köszönetét.

Köhalom, 1889. december 5-én.

Téglás István,
áll. népisk. igazgató.

Hoffmann Erősi,
t. testületi jegyző.

Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Süketeknek. 155 48--50

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketsegből és fülzúgásból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni Czim: J. H. Nicholson, Wien XI., Kolingasse 1.

Brassói vasutforgalom.

Vonatindulások: a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 5 óra 54 perczkor; gyorsvonal délután 2 óra 15 perczkor; személyvonal este 7 óra 7 perczkor b)

Bukarest felé: délután 2 óra 14 perczkor. Vonatérkezések n) Budapest felől: személyvonal délelőtt 9 óra 54 perczkor; gyorsvonal d. u. 2 órakor; vegyes-vonal este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyorsvonal d. u. 2 óra 5 perczkor Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonal érkezik Predeáról.

Brassói piaci árfolyam.

— A pesti m. keresk. bank jelentse. —

Brassó, 1889. december hó 10-én

Román paipénz a 20 frankos	9.34 vétel	9.36 adás
Ezüstpénz a 20	9.30	9.32
Napoleon d'or (aranypénz)	9.40	9.42
Török lira	10.65	10.66
Arany	5.56	5.58
Orosz papirrubel	125.—	126.—

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 419—1889. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t.-cikk 102. §-sa értelmében ezenel köznirre teszi, hogy a közhalmi tek. kir. járásbírószág 2793.—1889. sz. végzése által mohai Lud Silvester és neje javára odaváló Bába Demetre ellen 240 frt tőke, ennek 1888. évi június hó 13-ik napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 69 frt 77 kr. perkölségkövetelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le. és felülfoglalt és 567 frt 50 kr-ra becsült szarvasmarhák, gabnaneműek, méhek, házi butorok, takarmány, tűzifa, hordók, ágy-neműek és 2 kalangya kenderből álló ingóságok nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a közhalmi kir. járásbírószági 3069./1889. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Moha község házában leendő eszközzésére 1889. évi december hó 14-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak miudazok, kik

az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Köhalom, 1889. évi nov. 28-án.

Zakariás,

(457) 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 4432.—1889.

(456) 2—3

Hirdetmény.

Moha községi jegyző állásának betöltése céljából pályázat nyittatik f. évi december hó 27-ig, miről pályázni kívánók azzal értesítettnek, hogy ezen állással 200 frt fizetés mellett szabad természetbeli lakás és 10 frt irodai átalány van összekötve és hogy a kitűzött határidőn tul érkező, ámbár szabályszerű folyamodványok tekintetben nem fognak vétetni.

Köhalom, 1889. december 4.

A járási fő-zolgabíró:

BALTHESZ.

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

kereskedőknek és iparosoknak

jelzálog biztosíték, vagy értékpapir fedezet mellett

nyílt hitelek (contó-kurrent) ad 6% kamatra,

jó váltó-fedezet mellett 6 $\frac{1}{2}$ %-ra.

(231 b) 14—*

Bővebbet az intézet irodájában:

Brassóban, főtér 90. szám a., naponkint
d. e. 8-tól d. u. 2 óráig.

Dicső-Szent-Márton

mezőváros (Kis-Küküllőmegye) közvetlen mellett 115 hold területű, jó minőségű tagostótt gazdasági és a főúthoz közel lakással bíró birtok, szabadkézből örökön eladó. — Értelmezhetni ottani postamesler Liebl József urnál. (456) 1—3

DR. GUST

antiszeptikus készítményei a fog és száj ápolására, kiválóan tisztítólag, fenntartólag s erősítőleg hatnak a szájüreg szerveire.

Ezen készítmények az eddig e célra használt legjobb anyagokon kívül tartalmaznak még új, kiválóan antiszeptikus, azaz rothadás ellenesen ható szereket, melyek ellensúlyozzák a fogak romlását és a foghús megbetegedését.

1 üveg szájviz 50 kr. és 1 frt.,
(elégséges többet.)

1 doboz fogpor 25 kr. és 50. kr.

1 adag fogpaszta 40 kr.

Főraktár Stenner Frigyes gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz” Brassóban.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelmelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, állig kötött szén-savtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tiúdbántalmaknál** a hol a szabadszén-sav csekélyebb jelenléte megóvja a beteg a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészeibe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszén-savtartalomában erősebb ásvány-vizek, mint a seltersi-gleichenbergi, **tiúdbajokban**, különösen **tiúdvérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tiúdbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi t.-kintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Baumhugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Fiumében** **KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárolagos
főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb.
k. udv. ásvány-
víz-szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszer tárhán, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.